

KORTFATTET INFORMASJON OM LYNTOG

Lyntog er løsningen

EU vil tredoble sitt lyntognett innen 2030; for å styrke konkurranseevnen, redusere avstandsulemper, bygge et effektivt og bærekraftig transportsystem og samtidig redusere klimautslipp. I Norge viser meningsmålinger at to av tre ønsker høyhastighetsbaner og at 75 – 90 % av flyreisende ville foretrekke lyntog fremfor fly.

Også godstrafikken trenger nye baner. Pga. manglende kapasitet og regularitet på 100 år gamle spor, flykter stadig mer av godstransporten fra bane til vei, stikk i strid med målsettingene om det motsatte. I første halvdel av 2013 har f.eks. Dovrebanen vært ute av drift i 30 dager.¹

Lyntog lønner seg

Vår utredning med Deutsche Bahn viser at høyhastighetsbaner i flerbrukskonsept vil gi et meget godt og konkurransedyktig tilbud både for langdistanse-, regional/InterCity- og godstrafikk. Konkurransedyktighet i flere markeder gir samtidig gode økonomiske resultater og samfunns effekter. Deutsche Bahns utredning viser høy samfunnsøkonomisk lønnsomhet for prosjektene og et driftsoverskudd som vil dekke både drift, vedlikehold og fornying av tog og bane og nedbetaling av investeringene i tog og bane i løpet av 30 år med en liten rente. Dermed vil høyhastighetsprosjektene i praksis la seg brukerfinansiere.

Utvikling av lyntog i Norge må ikke bremses

Likevel prøves det gang på gang å sette brems på utviklingen i Norge. Jernbaneverket (Jbv) valgte f.eks. i sin høyhastighetsutredning å utelate gods-, InterCity- og mesteparten av underveistrafikken, stikk i strid med Stortingets vedtak om utredning av flerbrukskonseptet. Som det går fram av vårt notat "Milliardinntekter utelatt fra Jbv sin lyntogutredning",² kan inntektene bare for Oslo – Bergen / Haugesund / Stavanger øke fra 2,7 mrd til ca. 10,9 mrd kr per år ved justerte premisser for billettpriser, overført flytrafikk, godstrafikk og mer underveistrafikk.

Jbvs utredning inneholder også en rekke andre underlige premisser, jfr. bl.a. vår kronikk om dette i Stavanger Aftenblad.³ F.eks. er Jbvs kostnadsanslag for lyntogbaner (de fleste på 450 – 520 mill kr/km) nesten det dobbelte av de 270 mill kr/km Jbv regner for Eidangerforbindelsen Larvik – Porsgrunn. Når prisen slik presses opp og inntektene ned, skal man ikke undres over det påvirker resultatet. Men en slik fremgangsmåte bør ikke gi noe grunnlag for å bremse den videre utviklingen av lyntog i Norge og frata nærings- og samfunnsniv de mulighetene et lyntognett vil gi.

80 prosent av Norges befolkning kan få lyntog

I dag går det 32 flyavganger daglig i hver retning mellom Oslo og Trondheim, omtrent like mange mellom Oslo og Bergen, og 40 avganger mellom Oslo og Stavanger / Haugesund. Disse flystrekningene er blant de mest trafikkerte i Europa.

Deutsche Bahns utredning viser en reisetid på 2 1/2 time mellom disse byene, selv med 8 – 10 stopp underveis. Ved slike reisetider viser all erfaring at folk foretrekker lyntog fremfor fly.

¹ <http://www.nrk.no/ho/uenighet-om-modulvogntog-1.11164095>

² <http://www.norskbane.no/default.aspx?menu=4&id=212>

³ <http://www.norskbane.no/default.aspx?menu=4&id=225>

Konkurransedyktige lyntog vil få mange avganger. I motsetning til flytrafikk kan togene ta opp trafikk underveis, og den høye frekvensen gir mulighet for å variere stoppmønsteret, slik vi kjenner det fra flytoget på Lillestrøm.

Deutsche Bahn foreslår slik å knytte hele 18 - 20 stasjoner underveis til høyhastighetsnett. Fullt utbygd kan dermed 80 prosent av Norges befolkning knyttes til høyhastighetsnett! IC-området på Østlandet vil også få et bedre tilbud gjennom raskere tog og flere avganger.

Lyntog er framtida. Lyntog er smart samferdsel.

Lyntog i et flerbrukskonsept vil nærmest oppheve norske avstandsulemper. Det vil styrke norsk næringsliv, gi langt større bo-, arbeids- og kompetanseområder og muligheter til å ta hele landet i bruk. Godstrafikk på nye baner vil få en helt ny kvalitet, regularitet og mangedoblet kapasitet.

Flerbruksbaner mellom de største byene i Sør-Norge vil redusere utslipp av CO₂ med minst 1,5 millioner tonn og antall drepte og hardt skadde i trafikken med over 120 per år.

Lyntog i flerbrukskonsept er rett og slett en smart og effektiv måte å løse viktige kommunikasjons- og samfunnsutfordringer i Norge på. I tillegg vil det altså være lønnsomt, også rent økonomisk. Vi trenger en jernbane som er tilpasset framtida, med morgendagens løsninger. Vi har ikke råd til å stå der, om noen år, på perrongen med lua i hånda, og vite at Norge gikk for fortidens løsninger. Og forstod det for sent.

Ålesund, 29.08.13
Norsk Bane AS

Eksempler på mulige reisetider til / fra Oslo

